

KOITAR

KOITON 11 PIIRIN ÄÄNENKANNATTAJA.

N ^o 	TOIMITTAJA Hugo Helldan. Puhdaksikirj. Esteri Rönkä.	/ 19 08
--	--	---------

Kotiseutuuni.

"Koti on koti sentään jos kirkkain kuuha tie,
ja armas on synnyin paikka ja pystyä oron
tie." - Totta on runoilija sanonut näitä riviä
kirjoittaessaan. Kyllä se koti sentään on parhain paik-
ka maan päällä. Vaikka kuuhaakin hyvä ois maa-
ilmaakin niin parhainta kotisilla kunnahilla.

Kylmä ja kova on maailma. Kylmä kuni
talvinen paasi. Ei säälä se meidän orpoutamme
ei sydämen kaihavia sävelitä. - Siksipä sitä
tunteekin itsensä niin yksinäiseksi ja hyljättyksi
täällä maailman markkinoilla. Ilkoon elämä kuu-
ha raskasta takansa, puhattakoot kottalon riimat
kuuha kylmästi takansa, sama se. Kunkin meil-
tä oaan on koti, koti jossa raskain hetkinä löy-
dämme rauhoittavaa kotista tunnelmaa, kodin
lämpöä ja rakkautta.

Koteja löytyy niin monentlaisia. On
komeita koteja, joissa rikkaus ja ylläisyys val-
litsee. On koteja, joissa pumte ja kurjuus pumte
ja kurjuus ovat jokapäiväisiä miraita. Mutta
sitä huolimatta voi omi asua kyllä kottain
pumteesta huolimatta. Useinkin ovat komeat
kodit oikeita vaukiloita, joissa oljat luskil-

len kuluttavat päivänsä ollen itsellensä ja toisille vain kiusaksi. Kodin onni ja lämpö se riippuu vain henkilöistä, jotka kodin perustavat. Jotka osaavat tihittää pienentkin kodin palatsiksi, jossa sopusointu ja rakkaus vallitsee, ja pienet puutteellisuudet tontut jotka murkasta turkistelle.

Mutta voi, miten paljon on maailmassa niitä kovaa onnen lapsia, joilla ei ole kotia missäkään. Minäkin olen yksi niistä kova osaisia. Olen kuni lastu laineilla, jota rullot sinne tänne hirttelevät. Oi, miten kova on elämän taival sille, jolla ei ole turvaa ei turvaa. Paljon kovaa saa koditon kotia, muuta karmasta kyyneitä vuodattaa. Turhaan kaivoten ja yhä kaivoten. Olen monasti ajatellut, että olisin saanut paljon paljo raadittu, jos jokuin saisi omistaa onnan kodin. Kodin vaikka kuinka pieni. Kukaan vaan olisi maailmassa pienikin murkka, jota saisi saura omakseen. Parvittumatta aina ajatella olevansa toisen murkassa, toisen tiellä.

Jokainenhan kaipaa omaa nurjaa, jossa rauhassa saa viettää ne pienet vapua hetkensä, jotka elämä meille nur. Toiset sitä kaipaa enemmään, toiset eivät sitä niin paljon ajattele, Toiset koettavat olla ajattelumatta. Joka vastoin toisilla on vammunnaton kaivo ajattellessaan sanaa "koti". Oi, miten usein olen minäkin itkennyt sydämeni kaivotaivat tunteet, minun toivoni, minun rakkauteni kotiin, kotiin, jota en kehties mittoinkaan saa omistaa. Lilla useimmitenhan se on niin, että ne rakkaimmat kauneimmat toiveet, ne jäävät ijäksi toteutumatta.

Usein muistelen aikoja, jolloin pienessä pahaisena tupaustelin kotimökkini pihitarella. Se koti oli niin pieni ja se katto oli niin onatata, jossa lapsuuteni päivät rätin. Mutta,

siitä huolimatta, se on rakkain, kallein paikka, mitä minulla on. Muistan' kesä-illat kuin aurinko maalleen meidän kullari, akkuna-suituja, ja suurta koivua kotini pihalla. Muistan ne kirsat ja leikit, ne surut ja riemut jotka lapsuuteni aikaa valaisivat. Muistan kaikki niin hyvin. - Olen nykyin olevinani kotona. On talvi ilta. Pöytä roikuu takassa, ja me lapset olemme kaikki tulen ääressä, odottelemassa isää kotiin. Hän tuleekin, tulkka ja parta ovat aivan jäällä, hän on kuin lumi ukko. Raskas, raskas on elämän taakka, kovaa on köyhän elämän polku.

Katkerat oli kyynelvet kuin kotia lähdin. Pöimät oli tuskat, jotka sydäntäni raastivat. Köyhä oli koti josta lähdin, mutta rakas, oi, niin sanomattoman rakas.

Paljon olen muuttunut, paljon ajattelen toisin kuin silloin. Mutta kodin rakkaus on minulla sama, eikä kalliimpi kuin silloin. Silloin en ymmärtänyt sitä niin kalliiksi kuin nyt. Lapsuuden leikki kentät. En voi niillä enään riemuita mielkkin muistoin. Ei nou- se jalka yhtä kepeästi kuin ennen, ja sydän - niin sydän ei ole enään niin puhdas.

Matkalla olen, mutta minne? Sitä en tiedä. Ei ole päämäärää ei matkan päätä.

Yksin, yksin olen kuin kaneroa mur- mikolla. Ouko minulla toiveita? En ja ei! Mitä minä toivon? Ei minä toivon kotia, omaa kotia.

Kotitalo ollos lempeä kaikille kodittomille, kaikille elämän surjomille - minullekin. Kotia - niin minä etsin kotia, kotia.

"Pikka."

Merille

Lomana kohosi suuri valkea alus kau-
spingin satamassa. Siellä hyrittiin ja pyö-
rittiin, kannettiin ja nostettiin, kiire oli sillä
ei oisinyt alus enään samassa kuin muu-
taman niminen. - Oli sitä elämää ja liikettä.
Wäheä oli aivan tungokseen asti. Oli vanhoja
ja nuoria, oli siinä sukulaisia ja tuttavita,
olipa asiaan kulumattomiaakin keräsin-
tyneet katsomaan tuon laivan lähtöä.

Huolestuneita katseita kaikkialla. - Tuolla
seisoi vanha mummo, surullinen ilme
kasvoillaan, silmässä helmeili kyynel niin
kirkas. Etkä oli hänkin tullut katsomaan
jotkun rakkaimmansa lähtöä. Etkä siksi o-
rivät kyynelät hänen poskilleen, kuin hän
tiesi miten katkeraa tuo ero oli. - Tuolla
taasen seisoi vanha mies, keuhies isä, kat-
se tähdättynä vieressä seisovan nuorukai-
seen. Siinä katseessa oli jotain niin lämmintä,
mutta samalla niin surullista, jotain salat-
tua, tuskallista, jota ei voi sanoa kuvata.

Hetket olivat kuluneet. Jo alkoi lai-
va tehdä lähtöään. Vuului soitto - jo trini.
Oli siis tullut se eron hetki. Ei antanut
siinä kyynelät eikä mitään muuta kuin
tämä paljon ajateltakaan. Yksi ainoa
sydämellinen käden puristus ja katse se
oli riittävä, silloin kohta kuului jo kolmas
soitto.

Hiljaa, verkkaan löitui laiva samas-
ta. - Seisoin yksin, erittäini muista mieli
täynnä kummallisia mietteitä. Silmäilin lai-
van kannella, katseuni kohtasi äskeistä nuorukai-
ta. Yksin seisoi hänkin nojaten laivan
kaike puinta vasten. - Katse liiti kansas
yli aaltoilevan ulapan. - Tuonne tuonne
jossa myrskyt paukkaa, Missä aallot murina

nen aika! Täytyykös minun se sitten ihan
suoraan sanoa? Tyttöä kai koska ette vähemmäs-
tän ymmärrä. Kuulkaa siis, että keltainen kii-
peli on sama kuin olla pahan päivässä
raha pulassa. Siinä se nyt oli, mikä ette
ymmärtläneet vähemmästä.

Waikka ei tästä julistuksesta yhtään
tarvitse punastua sillä uskonpa, että se hä-
vylän kiipeli on vanha tuttu meille jokaiselle.
Tähti ainakin suurimmalle osalle, minä mi-
lun luettuna. Se on oikea "lammi" se. Ei se
poetkää waikka sitä petoittelee, sarvet pääs-
sä tulee se vaan, ja taitaa näyttää vielä
pitkää nenää tulemaan. On se vaan ai-
ka joutas.

Minä tulen, että se vähän kainostelee
mies väkeä. Mutta Herro parathoon meille
naisille se onkoma tekee mittei aina kiu-
raa; On varmaankin kuulut miten miehet
jostas, tietysti vaan leikittään kutsuvat mei-
tän kukoimmiksi astioiksi, ei muikaan se
muiten uskattaisi näyttää nokkaansa joka
paikassa.

Ajatelkaa toki, mikä hävyttömyys.
Jos minä meinaan ostaa esim. hatun, niin
tuo hävylän heti huiskaa, "onks' sull' rahaa
haus", Tai minkäs hintanen arvaat ostaa.
Tylyesti, meneen minä nimen tahansa niin
aina on kintereittäni tuo keltainen kiipeli.
Entkä minä siitä minkään pääse, emenkään
sitte kuin vissi on loppumun reisattu. Sillä
katrokaas, se on minusta perintö lauti.

Wiis minä muista, mutta kuin ollaan
täällä suunnatussa koitossa, kas silloin se vasta
on oikein ollakseen.

Kuin pitäis mennä iltamaan tuonne
julkasaliin, niin silloinkos alkaa tyttöjen päät-
työriä. Kokoonmukaan yhteen ryhmään liyvir-
tälle toisiaan. Käänneltään murin tas-
kut ja kukkarot, ja pidetään oikein pe-
riinohjainen tarkastus. Ainahan se se

sitten joku pönni löytyi ja lopuksi lausuaan
lupaa korkoa vastaan. - Kun siis näette
nylumän tyttöjä, jossa käy hyvin vakava ku-
kastele, enempi noin vaan huiskaamalla
niin saatte olla varmat, että kettainen kiipe-
li on siellä itse ohjaksissa.

Mutta hyvin arvoisat Herrat päättäkään
luulemaan, että minä nyt uskoisin, ettei tuo
mainitsemani olus teitä oleukaan kiinsaa.
Ei maar. Kiinsaa kylläkin. Eikö totta. "No totta!"
sanotte te ja minä sanon, että kyllä. - Esimer-
kin onoksi pari tapautta. Olin eräänä iltana
Koiton ravintolassa, en muista oikein, oliko
mutta silloinkin kiipeli. Tuntiin ja näin mi-
ten eräs pitkä pitkä mies pyysi erästä
pientä neitosta tilaamaan itselleen teetä, ja
täksi saadakin, sillä neitolla sattui silloin
olemahan. Kerran meidän taas piti mennä
eläviin kuojiin, mutta ei siitä mitään tul-
lut. Silloin minä tulin sitä meidän karat-
seeriemme pieneksi pilaksi, mutta nyt minä
olen funterammi, että se mahtoihin olla ol-
ta kettainen kiipeli joka esti menemästä. Eik-
sipä ammentikin täydellä sydämellä anteeksi
si sen, että kulutin parin puoli poljia ka-
hiessani eläviä kuoja, kuidän kanssa.
Vaikka mitä oli suuri joukko neitonia.

Mutta tierättäks' työ kummenysoa? Kun
Maija ja minä olimme kerran kesällä Horte-
saarella kahvia juomassa. Ei me muuten
olla mitään "fiiniä" mutta päätettiin sillä
kerralla olla vähän rime päin. Niin mut-
ta ei muistaakseni ollut yhtään rahaa,
(kotona kyllä oli enemmänkin) mutta
Maijalla oli 2 mk. Istuttiin pöytään ja
remseesti tilattiin 2 ei kahvia. Fiiniä kahvia
odottaessa minä sanoin Maijalle, noin vaan
leikkittäni, että jos ei tuo raha riitäkään.
"Alähän nyt" sanoi Maija aivan kalpeana
Niin, niin, vakuttiin minä. Ties mitä kah-

ei makraa ja täytyyköön sitä antaa juomarahaa kans. "Mitä vielä" Tiiskari Maija. Mutta minä saan pidin puoliaani.

No 5 penniä saat antaa kummi Maijan armollinen vastaus. Mutti siitäkö minä loukkaannun, vai 5 penniä. Ei tok' ennen olen ihann ilman. Siinä sitä sitten hikoittain kummes ukko toi kahvin. Minun kouraseni Maija tuon 2 markkanen tyynsi, ei itse arvannut yrittäkään. Mutti juomarahaa ei ukko saanut vai ka markkan takaisin kiin autoi. Kyll' mä sen kerran muistan, ja juur vakrast' me päätimme että ennen sitä on vähän rouvimpi, kuin rupea vähillä rahilla hikoilemaan korkeasaaren hotellin edustalla. Kiin se on juur vissist'!

Katokaas, minäkin aina olen niin hyräydyttämisen, annan mylkin rakkaat ystäväni hyrjän neuvon. Silloin kuin teillä on vähän rahaa älkää käyttäk' kukkaroa ensinkään. Pitäkää rahat raan paljassa taskussa, niin ihmiset tulevat, että ne ovat vain käsirahoja ja isot rahat ovat kotona piirongin laadikossa.

Yksi on vielä huomioon otettava. Seikka, kuin tahdotte jollekin tuttavallenne huomauttaa raha pulaanne ja otette numerissa joukossa niin sanottua olevanne keltaisessa kiipelissä, niin silloin toiset tulee että otette rakastuneet uuden aikaisella tavalla.

Muten on väärin että kaikkia muita sairaaloita kyllä perustetaan, mutta keltaisessa kiipelissä oloita ei laisinkaan muisteta. Minä aion lähettää anomus kirjjeen senaattiin, sairaalan rakentamista varten niille jotka sairastava keltaista kiipeliä.

Minä kumarran syvään, herro kel-
lainen kiipei. Tunnustan että sinä
olet minun uskollisin ystäväni, sekä sa-
malla katkerin vihainenkin.

"Pikka."